

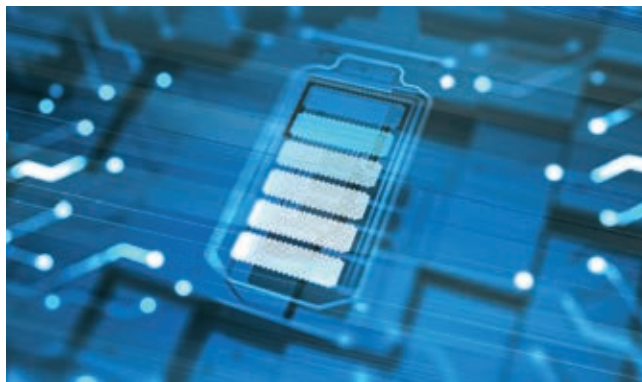
» Baterije v Evropi odslej trajnostne, visokozmogljive in varne v celotnem življenjskem ciklu

Jernej Kovač Evropska komisija je tik pred koncem leta 2020 predlagala posodobitev zakonodaje EU o baterijah, s čimer uresničuje svojo prvo pobudo med ukrepi, napovedanimi v novem akcijskem načrtu EU za krožno gospodarstvo. Baterije, ki bodo v celotnem življenjskem ciklu bolj trajnostne, so ključnega pomena za izpolnitev ciljev evropskega zelenega dogovora in prispevajo k cilju ničelnega onesnaževanja, določenem v dogovoru. Spodbujajo konkurenčno trajnostnost in so potrebne za okolju prijazen promet, čisto energijo in podnebno nevtralnost do leta 2050. Predlog obravnava socialna, gospodarska in okoljska vprašanja, povezana z vsemi vrstami baterij.

Izvršni podpredsednik Komisije za evropski zeleni dogovor, Frans Timmermans, je ob predstavitvi predloga povedal: »Čista energija je ključ do evropskega zelenega dogovora, vendar naša vse večja odvisnost od baterij, denimo v prometu, ne bi smela škoditi okolju. Nova uredba o baterijah bo prispevala k zmanjšanju okoljskega in družbenega vpliva vseh baterij v celotnem življenjskem ciklu. Današnji predlog EU omogoča povečanje uporabe in proizvodnje baterij na varen, krožen in zdrav način.« Predpis je najpomembnejše orodje, ki bo Evropi omogočilo, da zgradi resnično trajnostno industrijo baterij, ki bo podpirala prehod Evrope na elektrifikacijo.« Nova zakonodaja utira pot evropski vrednostni verigi baterij, ki temelji na etično pridobljenih surovinah, trajnostni proizvodnji baterij in večjih prizadevanjih za recikliranje v smeri krožnega gospodarstva, zato obstajajo vsi razlogi, da evropski javni organi to uredbo sprejmejo brez nadaljnjih zamud. Podpredsednik se je zavezal k vzpostavitvi in zagotavljanju pravne varnosti, ki bo pomagala sprostiti obsežne naložbe in povečala proizvodne zmogljivosti za inovativne in trajnostne baterije v Evropi in širše, da se bodo odzvale na hitro rastoči trg.

Obvezna izjava o ogljičnem odtisu

Komisija predlaga ukrepe za uvedbo obvezne izjave o ogljičnem odtisu baterije, ki bo sčasoma dopolnjena z razredi zmogljivosti ogljičnega odtisa in najvišjimi mejnimi vrednostmi kot pogojem za lansiranje baterij na trg EU. Od 1. julija 2024 se bodo na trgu Unije lahko pojavile zgolj polnilne baterije za industrijska in električna vozila z izdelano izjavo o ogljičnem odtisu. Kot je navedeno v uredbi, želijo s takšnimi ukrepi prispevati k cilju doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050 in se boriti proti podnebnim spremembam, kot je navedeno v novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo, za čistejšo in bolj konkurenčno Evropo. Poleg

» Nova uredba o baterijah je priložnost za evropsko industrijo baterij, da postane vzor za preglednost ogljika. Foto: Evropsko zavezištvu za baterije

tega bo izjava pri porabnikih predstavljala pomembno orodje za ustvarjanje preglednosti izdelkov.

Trajnostne baterije v krožnem gospodarstvu

»S tem inovativnim predlogom EU o trajnostnih baterijah dajemo prvi velik zagon krožnemu gospodarstvu v okviru novega akcijskega načrta za krožno gospodarstvo. Baterije so bistvene za ključne sektorje našega gospodarstva in družbe, kot so mobilnost, shranjevanje energije in komunikacija,« je dejal evropski komisar za okolje, oceane in ribištvo Virginijus Sinkevičius. Poudaril je tudi, da bo ta v prihodnost usmerjena zakonodaja izboljšala trajnostnost baterij v vseh fazah življenjskega cikla. »Baterije so polne dragocenih materialov in želimo zagotoviti, da nobena ne pristane med odpadki. Hkrati mora z vse večjim številom baterij na

trgu EU naraščati tudi njihova trajnostnost.« Za znatno izboljšanje zbiranja in recikliranja prenosnih baterij bi se morala sedanja 45-odstotna stopnja zbiranja leta 2025 povečati na 65 odstotkov, leta 2030 pa na 70 odstotkov, tako da materiali baterij za domačo rabo ne bodo izgubljeni za gospodarstvo. Druge baterije – industrijske, avtomobilске ali baterije za električna vozila – je treba zbrati v celoti. Uredba vsebuje ukrepe, ki bodo pomagali povečati recikliranje vseh vrst baterij, vključno z novimi zahtevami in cilji glede vsebnosti recikliranih materialov ter zbiranja, obdelave in recikliranja baterij ob koncu življenjske dobe. Ti ukrepi bodo pomagali zapreti zanko in čim dlje ohraniti dragocene materiale, ki se uporabljajo v baterijah v evropskem gospodarstvu. Izboljšanje krožnosti in učinkovitejše rabe virov z večjo učinkovitostjo recikliranja in opredeljenimi stopnjami predelave nekaterih surovin, kot so kobalt, nikelj, litij, baker in svinec, bo prispevalo k doseganju tega cilja. Povečana uporaba predelanih materialov podpira razvoj krožnega gospodarstva in omogoča bolj učinkovito uporabo materialov, hkrati pa zmanjšuje odvisnost Unije od materialov iz tretjih držav. Konkretni in ambiciozni cilji glede učinkovitosti recikliranja teh materialov so pomemben korak v tej smeri, preden se lahko uvedejo obvezne ravni reciklirane vsebine v baterijah, pri čemer je treba upoštevati tudi, da je količina recikliranega akumulatorskega materiala še vedno nizka in bi morali imeti čas, da se povečajo reciklažne zmogljivosti v Evropi. Predlagana uredba opredeljuje okvir, ki bo olajšal spremembo namena baterij iz električnih vozil, tako da bodo primerne za drugotno uporabo, na primer kot sistemi za stacionarno shranjevanje energije ali kot energijski viri za vključitev v omrežja električne energije.

Preglednost in sledljivost

Komisar za notranji trg, Thierry Breton, je izpostavil, da mora Evropa povečati svoje strateške zmogljivosti na področju novih in omogočitvenih tehnologij, kot so baterije, ki so bistvene za konkurenčnost naše industrije in izpolnitev naših zelenih ciljev. »Z naložbami in ustreznimi političnimi spodbudami, vključno s predlogom za nov regulativni okvir, prispevam k vzpostavitvi celotne vrednostne verige baterij v EU – od surovin in kemikalij prek električne mobilnosti vse do recikliranja.« Razvoj potnega lista za baterije bo pomemben korak k preglednejšemu trgu baterij in pripomogel k večji sledljivosti velikih baterij skozi njihov življenjski cikel. Uporaba novih informacijskih tehnologij v zvezi s tem bo proizvajalcem omogočila razvoj inovativnih izdelkov in storitev v okviru dvojnega zelenega in digitalnega prehoda. Skrbnost dobavne verige je močno orodje za reševanje družbenih in okoljskih tveganj pri pridobivanju, predelavi in trgovanju s surovinami za proizvodnjo baterij, zlasti glede na pričakovano eksponentno rast povpraševanja po baterijah v EU. Zagotavljanje visokih etičnih standardov

» Baterije, dane na trg EU, morajo postati trajnostne, visokozmogljive in varne v celotnem življenjskem ciklu. To pomeni, da se bodo baterije proizvajale z najmanjšim možnim vplivom na okolje z uporabo materialov, pridobljenih ob polnem spoštovanju človekovih pravic ter socialnih in ekoloških standardov. Baterije morajo biti trajne in varne, ob koncu njihove življenjske dobe pa je treba spremeniti njihov namen, jih znova izdelati ali reciklirati ter dragocene materiale ponovno vključiti v gospodarstvo. Foto: Evropsko zavezištvu za baterije

za surovine je ključni vidik celotnega trajnostnega profila baterije. Ta ukrep bo pripomogel tudi k ustvarjanju preglednosti in s tem k povečanju družbenih sredstev za celotno baterijsko industrijo kot klično industrijo v zelenem prehodu.

Komisija predlaga obvezne zahteve za vse baterije – industrijske in avtomobilске, baterije za električna vozila ter prenosne baterije – lansirane na trg EU. Zahteve, kot so uporaba odgovorno pridobljenih materialov z omejeno uporabo nevarnih snovi, minimalna vsebnost recikliranih materialov, ogljični odtis, delovanje in trajnost ter označevanje, kakor tudi cilji glede zbiranja in recikliranja, so bistvene za razvoj bolj trajnostne in konkurenčne industrije baterij po Evropi in po svetu. Zagotavljanje pravne varnosti bo dodatno prispevalo k sprostitvi obsežnih naložb in povečanju proizvodne zmogljivosti za inovativne in trajnostne baterije v Evropi in zunaj nje, da se bomo lahko odzvali na hitro rastoč trg. Povpraševanje po baterijah strmo narašča in naj bi se do leta 2030 povečalo za 14-krat. To je predvsem posledica električnega prometa, zaradi katerega je ta trg na svetovni ravni vse bolj strateško pomemben. Takšna eksponentna svetovna rast povpraševanja po baterijah bo privedla do enakovrednega povečanja povpraševanja po surovinah, zato je nujno čim bolj zmanjšati okoljski vpliv baterij.

Baterije in odpadne baterije so od leta 2006 na ravni EU urejene z direktivo o baterijah 2006/66/ES. Posodobitev okvira je potrebna zaradi spremenjenih socialnoekonomskih razmer, tehnološkega razvoja, trgov in načinov uporabe baterij.

Mastercam
2021

a CAM
A-CAM inženiring, d.o.o.
Predjamska 11, Ljubljana
Tel.: 01 257 63 21
www.mastercam.si

A-48.0715 A-48.5782 A-49.0828 A-49.5848 A-50.0825 A-50.5784 A-51.0888 A-51.5539 A-52.0331 A-52.5057 A-52.9708 A-53.4276 A-53.8735

A-48.0715 A-48.5782 A-49.0828 A-49.5848 A-50.0825 A-50.5784 A-51.0888 A-51.5539 A-52.0331 A-52.5057 A-52.9708 A-53.4276 A-53.8735

N29 X-.3859 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 X-.3859 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N29 X-.3859 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N30 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N31 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N32 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N33 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N34 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N35 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N36 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N37 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N38 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N39 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13 N40 X-.4806 A-52.5057 Y.6084 Z-4.8861 A-51.5539 R20.4544 F486.13